

ТАҚРИЗ

ба автореферати Гулзода Рамазон Боймаҳмад дар мавзуи «Шароитҳои педагогии ташаккули нуфузи омӯзгор дар муҳити муосири муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Автореферат ва кори диссертациони Гулзода Рамазон Боймаҳмад ба таҳқиқи масъалаи муҳими муосир – шароитҳои педагогии ташаккули нуфузи омӯзгор дар муҳити муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бахшида шуда, мавзӯи интихобгардида аҳамияти калони илмӣ ва амалӣ дорад, зеро нуфузи омӯзгор яке аз омилҳои муҳимтарини таъсиррасон ба раванди таълим ва тарбия, инчунин ба рушди шахсияти хонандагон мебошад.

Арзишмандӣ ва муҳимияти мавзӯ дар он аст, ки дар шароити тағйирёбии босуръати ҷомеа, рушди технологияҳои иттилоотӣ ва тағйири талабот ба омӯзгор, масъалаи нуфузи ӯ аҳамияти хосса касб мекунад. Таҳқиқи шароитҳои педагогии мусоидаткунанда ба ташаккули нуфузи омӯзгор имкон медиҳад, ки роҳҳои баланд бардоштани эътибори касбии омӯзгорон ва таъмини сифати баланди таҳсилот муайян карда шаванд. Ин тағйиротҳо ба нақши анъанавии омӯзгор тағйирот ворид намуда, аз ӯ малакаву салоҳиятҳои навро талаб мекунанд. Омӯзгор бояд на танҳо интиқолдиҳандаи дониш, балки роҳнамо, ҳавасмандкунанда ва фароҳамсози муҳити мусоиди таълимӣ бошад.

Таҳқиқи шароитҳои педагогии мусоидаткунанда ба ташаккули нуфузи омӯзгор имкон медиҳад, ки роҳҳои баланд бардоштани эътибори касбии омӯзгорон ва таъмини сифати баланди таҳсилот муайян карда шаванд. Ин таҳқиқот ба таҳияи стратегияҳо ва усулҳои самараноктари ташаккули нуфуз, ки ба шароити муосир мувофиқанд, мусоидат мекунад. Баланд бардоштани нуфузи омӯзгор на танҳо ба беҳтар шудани муносибати байни омӯзгор ва хонанда, балки ба баланд шудани сифати таълим ва тарбия низ мусоидат мекунад.

Автореферат мундариҷаи асосии таҳқиқотро инъикос намуда, мақсад, вазифаҳо, фарзияҳо, усулҳои таҳқиқот, наwgонии илмӣ ва аҳамияти амалии корро ба таври фишурда фаро гирифтааст. Муаллиф дар автореферат кӯшиш намудааст, ки муҳимтарин натиҷаҳои бадастовардари баён намояд.

Наwgонии илмӣ таҳқиқот дар соҳаи таҳсилот, махсусан дар ташаккули нуфузи омӯзгор, аҳамияти хоса дорад. Дар автореферат унсурҳои наwgонии илмӣ ба назар мерасанд, ки ба таҳлили амиқи масъала ва пешниҳоди роҳҳои

ҳалли он равона шудаанд. Навгони илми таҳқиқотро метавон ба таври зерин шарҳ дод:

1. Маҷмуи муқаррарот. Дар ин бахш, заминаҳои назариявӣ ва методологии ташаккули нуфузи омӯзгорон таҳлил ва асоснок карда шудаанд. Ин заминаҳо метавонанд ба омӯзгорон кӯмак расонанд, то ки онҳо дар раванди таълим ва тарбият самараноктар фаъолият кунанд. Таҳқиқот дар ин самт метавонад ба таҳияи усулҳои нави таълим ва методологияҳои инноватсионӣ, ки нуфузи омӯзгоронро тақвият мебахшад, мусоидат намояд.

2. Моҳият ва мазмун. Моҳият, мазмуну муҳтаво ва роҳу шароитҳои ташаккули нуфузи омӯзгорон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бояд ошкор карда шаванд. Ин раванд на танҳо ба омӯзгорон, балки ба хонандагон, донишҷӯён ва аҳли ҷомеа низ таъсир мерасонад. Таҳқиқот дар ин самт метавонад ба муайян кардани омилҳои таъсиррасон ва роҳҳои беҳтар кардани нуфузи омӯзгорон кӯмак расонад.

3. Шароитҳои педагогӣ. Шароитҳои педагогии ташаккули нуфузи омӯзгор бояд муайян ва аз ҷиҳати назариявӣ асоснок шаванд. Ин шароитҳо метавонанд ба омӯзгорон имконият диҳанд, ки дар муҳити таълимӣ самараноктар фаъолият кунанд. Озмоишҳои амалӣ дар ин самт метавонанд самаранокии усулҳои пешниҳодшударо нишон диҳанд ва барои тақмили онҳо тақлифҳои нав пешниҳод кунанд.

Дар маҷмӯъ, наwgони илми таҳқиқот дар соҳаи ташаккули нуфузи омӯзгорон на танҳо ба беҳтар кардани сифати таълим, балки ба рушди умумии системаҳои таълимӣ низ мусоидат мекунад. Ин таҳқиқотҳо метавонанд ба омӯзгорон ва муассисаҳои таълимӣ кӯмак расонанд, то ки онҳо дар муҳити муосир ва рақобатпазир фаъолият кунанд.

Таҳқиқоти Гулзода Рамазон Боймаҳмад дорои арзиши илмӣ ва амалии баланд мебошад. Таҳқиқот ба таҳлили назариявии нуфузи омӯзгор ва шароитҳои педагогии он мепардозад, ки ин метавонад асоси илми таҳқиқотҳои оянда дар соҳаи педагогика ва психологияи таълимиро фароҳам оварад. Мавзӯи таҳқиқот ба масъалаҳои нав ва актуалӣ, ки дар муҳити муосири таълим ба миён омадаанд, равона шудааст. Ин метавонад барои олимон ва муҳаққиқон дар фаҳмидани динамикаи муносибатҳои омӯзгор-талаба кӯмак расонад. Таҳқиқот метавонад методологияи нав ва самаранокро барои омӯзиш ва таҳқиқи нуфузи омӯзгор дар муассисаҳои таълимӣ пешниҳод кунад. Арзиши амалии натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд барои таҳияи барномаҳои омӯзишӣ ва ислоҳоти педагогӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ истифода шаванд, ки ин ба беҳтар шудани сифати таълим ва муносибатҳои омӯзгор-талаба мусоидат мекунад. Таҳқиқот метавонад ба таҳияи сиёсати таълим ва стандартҳои нави омӯзишӣ дар

муассисаҳои таълимӣ кӯмак расонад, ки ин ба баланд бардоштани нуфузи омӯзгорон ва сифати таълим таъсир мерасонад. Инчунин, натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд барои такмили курсҳои таълимии омӯзгорон ва рушди касбии онҳо истифода шаванд, ки ин ба баланд бардоштани сатҳи касбияти омӯзгорон ва беҳтар шудани натиҷаҳои таълимӣ оварда мерасонад. Дар маҷмӯъ, таҳқиқоти Гулзода Рамазон Боймаҳмад дар мавзӯи мазкур на танҳо барои илм, балки барои амалияи педагогӣ низ аҳамияти калон дорад.

Ба сифати тавсия ба муаллиф қайд кардан мумкин аст, ки дар автореферат, тавсифи мушаххаси шароитҳои педагогии ташаккули нуфузи омӯзгор ва механизми таъсири онҳо ба раванди таълим ва тарбияро бештар инъикос намудан зарур аст.

Хулоса, кори илмӣ-таҳқиқотии Гулзода Рамазон Боймаҳмад дар мавзӯи «Шароитҳои педагогии ташаккули нуфузи омӯзгор дар муҳити муносири муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ» ба талаботи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор аст.

Номзади илмҳои педагогӣ,
Муаллими калони кафедраи
забонҳои Донишгоҳи техникаи
Тоҷикистон ба номи М.С. Осимӣ

Абдулаҳадова А.С.

11.04.2025

Маълумот барои тамос: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.
Душанбе, кӯчаи академик Раҷабовҳо 10, Телефон: (992) 985964274;
Почтаи электронӣ: anorbiabdulahadova@gmail.ru

«Имзои Абдулаҳадова А.С. тасдиқ мекунам»

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДТТ ба номи М.С. Осимӣ

Қодирзода Н.Ҳ.